билан тасдиқланган "Электр энергияси истеъмолчилари ва энергия билан таъминловчи ташкилотлар ўртасидаги ўзаро ҳисоб-китоблар тартиби тўғрисида"ги Низомга, 2009 йил 22-августдаги 245-сонли қарори билан тасдиқланган "Электр энергиясидан фойдаланиш қоидалари"га мувофиқ ҳамда Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлиги томонидан тасдиқланган тарифлар асосида амалга оширилади.

Истеъмолчининг тариф гуруҳига мансублиги Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлиги томонидан 2000 йил 10 августда 955-сон билан давлат рўйҳатидан ўтказилган "Электр ва иссиқлик энергияси истеъмолчиларининг тариф гуруҳлари тўғрисида"ги Низомга мувофиқ белгиланади.

3.9 Истеъмолчи келгуси ҳисоб-китоб даври учун давр бошланишидан олдин Энергия ва Қувватнинг шартномавий ҳажми қийматининг камида 50 фоизи учун ҳақ аванс тариқасида тўлангандан кейин амалга оширилади.

3.10 Истеъмолчи ҳисоб-китоб даврида истеъмол қилган Энергия ва Қувват учун тўлиқ тўловларни навбатдаги ой бошлангунга қадар амалга оширади.

3.11 Истеъмолчининг Энергия (Қувват) учун, шунингдек жарима санкциялари, реактив энергия ва қувват компенсацияси учун тарифга устамалар, ноқонуний фойдаланилган Энергияси қайта ҳисоб-китоби ва пеня бўйича қарзи бўлган тақдирда унинг аванс тўлови ҳисобига ўтказилган маблағлари қарзни қоплашга йўналтирилади ва аванс тўлови (олдиндан ҳақ тўлаш) сифатида ҳисобга олинмайди.

3.12 Энергия (Қувват) истеъмолини ҳисобга-олиш ва назорат қилишнинг автоматлаштирилган тизимига уланган Истеъмолчиларга Энергия (Қувват) етказиб бериш, олдиндан ҳақ тўланган ҳажмда амалга оширилади.

3.13 Тарифлар ўзгарганида Истеъмолчи етказиб берилаётган Энергия ва Қувват учун янги тариф киритилган кундан бошлаб янги тариф бўйича ҳақ тўлайди.

Бунда тариф ўзгарган тақдирда, Истеъмолчи Энергия (актив, реактив энергия ҳам шу жумлага киради) ва Қувватнинг аванс билан тўланган ҳажми учун, бироқ тўлов кунидан бошлаб кейинги 12 ойдан ортиқ бўлмаган вақтда қўшимча тўловлар тўлашдан озод этилади.

3.14 Истеъмолчи томонидан тўловлар Корхонанинг барча турдаги банк ҳисоб рақамларига пул маблағларини ўтказиш ёки амалдаги қонунчиликда рухсат этилган тартибда амалга оширилади.

3.15 Агар уланган қуввати 750 кВА ва ундан юқори бўлган саноат ва уларга тенглаштирилган Истеъмолчи Энергиянинг бир қисмини субистеъмолчига бир ставкали тариф бўйича етказиб берса, у Корхонага ушбу субистеъмолчининг энергетика тизимини максимум юкламали соатларидаги юкламаси миқдорига камайтирилган Қувват миқдори учун ҳақ тўлайди.

3.16 Корхона ва Истеъмолчи ҳар ойда навбатдаги ҳисоб-китоб даври бошланиши ҳолатига ўзаро солиштирма далолатномасини тузади.

Истеъмолчи солиштирма далолатномасини имзолашдан бош тортса, қарзни ундириш шартномавий ҳажмдан келиб чиққан ҳолда Истеъмолчининг банкдаги ҳисоб рақамига тўлов талабномасини қўйиш йўли билан амалга оширилади.

3.17 Истеъмолчи томонидан Энергия (Қувват) ҳисоб-китоб даврида шартномавий ҳажмдан кам истеъмол қилинса, олдиндан тўланган маблағлар қайтарилмайди ва кейинги ҳисоб-китобларда инобатга олинади.

3.18 Тўлов ҳужжатларида хатолар, ҳамда ҳисобга олиш приборларида носозликлар ёки кўрсатгичларида ноаниқликлар аниқланган тақдирда, Истеъмолчи Корхонага дарҳол мурожаат қилиш керак.

Корхона, Истемолчи мурожаат қилган кундан бошлаб ўн суткадан кечиктирмай, ҳисоб-китобни текшириши, зарурат бўлганда эса ҳисобга олиш приборини кўрикдан ўтказиши керак.

3.19 Энергияни ҳисобга олиш Истеъмолчининг айбисиз вақтинчалик бузилганда етказиб берилган Энергия учун ҳисоб-китоб Корхонанинг қарори бўйича, ҳисобга олиш бузилишига қадар бўлган олдинги хисоб-китоб давридаги ёки ҳисобга олиш тиклангандан кейинги даврдаги ўртача суткали сарф бўйича амалга оширилади.

Энергиянинг ўртача суткали сарфи бўйича ҳисоб-китоб қилиш даври бир ойдан ошмаслиги керак, шу вақт ичида ҳисобга олиш тикланиши зарур.

Агар ҳисобга олиш приборини, обеъктив сабабларга кўра, кўрсатилган муддатда (ток трансформаторининг, ҳисобга олиш приборининг йўқлиги, ўтиб бўлмайдиган йўллар ва шу кабилар туфайли) тиклаш имконияти бўлмаса, Истеъмолчига етказиб берилган Энергия учун ҳисоб-китоб қилиш тартиби ва ҳисобга олишни тиклаш муддати Истеъмолчи ва Корхонанинг икки томонлама битими билан белгиланиши керак.

3.20 Ҳисобга олиш прибори Истеъмолчининг айби билан бузилган (пломбаси бузилган, ойнаси синган ва шу кабилар), ҳисобга олиш приборини уланиш схемаси ўзгарган, ҳисобга олиш приборидан ташқари электр қабул қилгичлар уланган ёки Энергия бошқача усулда ўғирланган ҳолларда, Корхона далолатнома асосида Истеъмолчини электр тармоғидан узиб қўяди.

Ноқонуний истеъмол қилинган Энергия сарфи ўрнатилган тартибда аниқланади.

Ноқонуний фойдаланилган Энергияни қайта ҳисоб-китоб қилиш Корхона томонидан, Электр энергиясидан фойдаланиш қоидаларида белгиланган тартибда, мазкур Қоидалар бузилишига йўл қўйган Истеъмолчи ёки унинг вакили иштирокида ёхуд иштироксиз амалга оширилиши мумкин.

Бунда қоида бузиш далолатномаси расмийлаштирилган кундан бошлаб уч кун муддатда корхона томонидан амалга оширилган қайта хисоб-китоб суммасига эътироз билдирган Истеъмолчининг аризаси кўриб чиқилади.

Қайта ҳисобланган Энергия сарфи асосида Корхона 3 иш куни мобайнида Истеъмолчига тўлаш учун қўшимча ҳисоб-фактура ёзиб беради, ҳамда хизмат кўрсатувчи банкга тўлов талабномаси юборади.

Истеъмолчи қўшимча тўлов ҳужжати бўйича тўловни 10 кун муддатда амалга оширмаса, Корхона кўрсатилган суммани қонун асосида мажбурий тартибда ундириш чораларини кўради.

IV. ЭНЕРГИЯНИ ЕТКАЗИБ БЕРИЛИШИНИ ЧЕКЛАШ ВА ТЎХТАТИШ ТАРТИБИ

4.1 Ягона электр энергетика тизимида Энергия(Қувват) танқислиги юзага келган ҳолда, чеклаш ва узиб қўйиш жадваллари асосида Энергия(Қувват) истеъмоли бўйича чеклашлар қонунда белгиланган тартибда киритилади.

4.2 Электр тармоқлари объектларидаги аварияларнинг олдини олиш ва бартараф этиш ёки одамларнинг хавфсизлигини таъминлаш ишлари билан боғлиқ кечиктириб бўлмайдиган чора-тадбирларни амалга ошириш зарур бўлганда, Истеъмолчи билан келишмасдан ва уни олдиндан огоҳлантирмасдан, бироқ уни дарҳол хабардор қилган ҳолда, Энергия узатишда узиб қўйиш ёки чеклашларга рухсат этилади.

4.3 Электр тармоғидан узиб қўйилиши техноген ва авария оқибатларига олиб келадиган, ўта хавфли ва узлуксиз технологик жараёнли (махсус тартибда Энергия етказиб бериладиган корхоналар рўйхатига киритилганлар) саноат корхоналарида қарздорлик пайдо бўлган тақдирда ҳақ тўланмаганлиги учун Энергия етказиб беришни чеклаш, белгиланган тартибда, электр таъминотининг технологик ва авария бронигача, тўлиқ узиб қўйиш эса – фақат суд қарорига кўра амалга оширилади.

4.4 "Электр энергиясидан фойдаланиш қоидалари"ни бузганлиги учун тармоқдан ажратилган Истеъмолчининг электр қурилмаларини электр тармоғига қайтадан улаш ва Энергияни етказиб бериш Истеъмолчи томонидан "Электр энергиясидан фойдаланиш қоидалари" бузилган ҳолатлари бартараф этилгандан сўнг